

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่

เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) Tourist attraction development of Keang koh Yai rock rapids for tourism promotion in Kamphaeng phet province.

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) นายประพล จิตคติ และคณะ¹

ชื่อ (ภาษาอังกฤษ) Mr.Praphol Chitkati and Others ¹

¹ นางสาวศิริพร โสมคำภา

นางสาวอนุชิตา เพชรพิมูล

นางสาวอนันนิตรา ดอนบันเทา

นางสาวพิมพ์ผกา มีบัว

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ 1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร และ 2. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวจำนวน 250 คน และ ผู้ที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 40 คน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มย่อย และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์เนื้อหา

จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 76.8 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 67.6 มีอายุระหว่างมีอายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.2 และส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.8 มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ซึ่งเคยเดินทางท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่มากกว่า 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.0 เป็นการเดินทางแบบไป-กลับ คิดเป็นร้อยละ 94.8 โดยใช้งบประมาณระหว่างการท่องเที่ยวต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.0 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจากจังหวัดกำแพงเพชรและนครสวรรค์ คิดเป็นร้อยละ 36.0 และ 51.6 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบัน พบว่า แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร ตั้งอยู่ที่ตำบลปางมะค่า อำเภอนาวารักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองปางมะค่า โดยมีการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม มีบุคลากรปฏิบัติงานในพื้นที่ มีการปรับปรุงอาคาร ห้องพัก และกิจกรรมรองรับนักท่องเที่ยวในฤดูกาลท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมล่องแพในช่วงฤดูฝน และประเพณีสงกรานต์ประจำปีของตำบลปางมะค่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 อยู่ในระดับการประเมินระดับ 3 ระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 อยู่ในระดับการประเมินระดับ 3 ระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT) แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จ.กำแพงเพชร สรุปได้ ว่า บริเวณแก่งเกาะใหญ่ยังคงมีความร่มรื่น มีความเป็นธรรมชาติ มีลานกิจกรรม มีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมให้บริการนักท่องเที่ยว มีเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและมีบ้านพักให้บริการนักท่องเที่ยว แต่แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ กิจกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นไปตามฤดูกาลเท่านั้น แหล่งท่องเที่ยวไม่โดดเด่นและการเดินทางเข้าลำบากไม่มีรถรับจ้าง หรือ รถประจำทางให้บริการ มีโอกาสในการพัฒนาคือรัฐบาลผลักดันเรื่องการท่องเที่ยว และมีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน และมาตรฐานลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดาในการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย แต่ก็ยังคงมีอุปสรรคในการพัฒนา คือ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวยังจังหวัดที่มีชื่อเสียง คนไทยนิยมเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศมากขึ้น

ผลการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ว่า 1. จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น 2. จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติในบริเวณใกล้เคียง 3. จัดทำเว็บไซต์ส่งเสริมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร 4. จัดทำแผ่นพับ/แค็ตตาล็อกเพื่อเสนอรับกลุ่มประชุมสัมมนาและการท่องเที่ยวเพื่อรางวัล 5. จัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายบอกระยะทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะจากทางหลวงแผ่นดิน

คำสำคัญ

การพัฒนา, แก่งเกาะใหญ่, ส่งเสริมการท่องเที่ยว

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตำบลปางมะค่า เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ที่มีชื่อเรียกว่า “ปางมะค่า” ซึ่งได้รับคำบอกเล่าจากชาวบ้านได้บอกเล่าต่อๆ มาว่า เดิมพื้นที่ส่วนนี้ได้รับการสัมปทานจากราชการให้มีการทำไม้ และไม้ส่วนใหญ่ที่ถูกตัดโค่นเป็นไม้มะค่าโมง ซึ่งได้มีการโค่นตัดทอนไม้แล้วชักลากไม้ท่อนมารวมหมอนไว้ที่ปางพักไม้ ชาวบ้านจึงเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า “ปางมะค่า” เดิมตำบลปางมะค่ามีฐานะเป็นเพียงหมู่บ้านอยู่ในเขตตำบลบ่อถ้ำ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นป่าทึบอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้อันมีค่ามากมาย รวมทั้งสัตว์ป่านานาชนิด อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนพื้นที่ราบที่ใช้ในการเพาะปลูกมีอยู่น้อยมาก ราษฎรที่เข้ามาอาศัยอยู่กระจัดกระจายทั่วไปไม่หนาแน่น (สถานีตำรวจภูธรปางมะค่า, 2557)

แก่งเกาะใหญ่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 21 บ้านใหม่ธงชัย ตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนที่น่ายกย่อง เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ กลางลำน้ำแม่่วงก์มีหินอยู่จำนวนมาก ต้นน้ำไหลผ่านมาจากป่าอนุรักษ์ ในเขตจังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ และจังหวัดตาก ไหลมากระทบก้อนหินใหญ่ ทำให้เกิดเสียงดังตลอดเวลา ในพื้นที่ติดแม่น้ำจำนวน ๗ ไร่เศษ เส้นทางคมนาคมลาดยางตลอดเส้นทาง แก่งเกาะใหญ่ จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดกำแพงเพชร อีกแห่งหนึ่ง แก่งเกาะใหญ่เป็นหมู่บ้านเล็กๆ อยู่ท่ามกลางขุนเขาและป่าไม้ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ติดกับแนวเขตอุทยานแห่งชาติแม่่วงก์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดกำแพงเพชร พื้นที่ของหมู่บ้านมีเนื้อที่ประมาณ 3,560 ไร่ รายล้อมด้วยเทือกเขาขนาดใหญ่ ลักษณะการตั้งบ้านเรือนจะกระจายตามที่ทำกินของตนเอง ส่วนใหญ่จะอยู่กันเป็นกลุ่ม ชุมชนบ้านแก่งเกาะใหญ่ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้ และเลี้ยงสัตว์ ลักษณะทางกายภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้านรายล้อมด้วยภูเขา และป่าไม้ที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ในอดีตชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติมากเกินไป จนทำให้ทรัพยากรเหล่านั้นเสื่อมโทรมลงอย่างเห็นได้ชัด จนทำให้คนกลุ่มหนึ่งในหมู่บ้าน โดย นายชาติรี ชูจิตร ตัวแทนชาวบ้านและในฐานะนักวิจัยท้องถิ่น มีแนวคิดที่จะอนุรักษ์ป่าไม้ให้คงความสมบูรณ์อีกครั้ง จึงได้ร่วมมือกันในการจัดตั้งป่าชุมชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้กลับมาดังเดิม (กระทรวงวัฒนธรรม, 2554)

จากการลงพื้นที่สำรวจของผู้วิจัย พบว่า แก่งเกาะใหญ่ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่กลางลำน้ำแม่่วงก์ มีลักษณะเป็นโขดหินจำนวนมากอยู่ท่ามกลางสายน้ำ ทำให้เกิดพื้นที่ต่างระดับ มีลักษณะคล้ายน้ำตกขนาดเล็กกลางลำน้ำ จึงมีนักท่องเที่ยวบางคนเรียกว่า “น้ำตกแก่งเกาะใหญ่” อยู่ตรงลำน้ำแม่่วงก์ที่เป็นเส้นแบ่งเขตจังหวัดกำแพงเพชร-นครสวรรค์ บริเวณกึ่งกลางระหว่างตำบลปางมะค่า อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร และตำบลแม่เลี้ยง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ จากการสำรวจสภาพโดยทั่วไปของสถานที่ท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ พบว่า บริเวณฝั่งตำบลปางมะค่า จังหวัดกำแพงเพชร ไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวมากนัก

เนื่องจากไม่ค่อยมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการพักผ่อน เช่น ชุมนั่ง ร้านอาหาร ร้านค้าบริการ ประกอบกับภูมิทัศน์ยังไม่ได้รับการปรับปรุงเท่าที่ควร รวมถึงสถานที่จอดรถ ซึ่งต่างจากฝั่งทางตำบลแม่แล้ง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีร้านอาหารและมีที่นั่งริมฝั่งน้ำ และที่นั่งกลางลำน้ำ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประทานอาหารท่ามกลางสายน้ำ และสามารถลงเล่นน้ำได้พร้อมๆ กับการรับประทานอาหาร และเป็นการสไปท้ำไปด้วย ประกอบกับมีร้านค้าขายสินค้าต่างๆ มากมาย และมีร้านขายอาหารจำนวนมากให้เลือกสรรตามความต้องการ และยังมีรีสอร์ท โฮมสเตย์ สำหรับบริการที่พักอีกด้วย จึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวกำแพงเพชร ชาวนครสวรรค์ และนักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่นที่มาเยือนแก่งเกาะใหญ่

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีคามจำเป็นอย่างเร่งด่วน ในการทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร เนื่องจากศักยภาพของแก่งเกาะใหญ่ ฝั่งตำบลปางมะค่า จังหวัดกำแพงเพชร ไม่ว่าจะเป็น ความสวยงาม เส้นทางคมนาคม ล้วนมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว แต่เพียงขาดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพเท่านั้น โดย ผู้วิจัยจะลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชน รวมทั้งสำรวจสภาพแวดล้อมบริเวณแก่งเกาะใหญ่โดยละเอียด แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชน และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการสำรวจมาออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์ของแก่งเกาะใหญ่ จากนั้นผู้วิจัยจะดำเนินการจัดเวทีประชาคมโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย คนในชุมชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า ผู้ประกอบการในชุมชน เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์แก่งเกาะใหญ่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชน เมื่อได้ข้อสรุปจากเวทีประชาคมแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการร่วมกับชุมชนในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของแก่งเกาะใหญ่ และจะประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และชุมชน เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

1. แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทย และผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. ขนาดของแหล่งข้อมูล ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จำนวน

250 คน ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 20 คน

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร

ในการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ของกลุ่มผ้าทอชุมชนหนองจอกพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล คือ ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ประกอบการที่พัก ผู้ประกอบการร้านอาหาร นักวิชาการ และประชาชน

2. ขนาดของแหล่งข้อมูล ดังนี้

- 2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก คือ ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 20 คน แยกเป็น ผู้ประกอบการที่พัก 5 คน ผู้ประกอบการร้านอาหาร 5 คน นักวิชาการ 5 คน และ ประชาชน 5 คน

- 2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ คือ ผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 50 คน แยกเป็น ผู้นำชุมชน 5 คน สมาชิก อบต.ปางมะค่า 5 คน ผู้ประกอบการที่พัก 5 คน ผู้ประกอบการร้านอาหารและร้านค้า 10 คน ประชาชน 20 คน และ นักวิชาการ (ในชุมชน) 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.3.1 แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

- 1.3.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบันและปัญหาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

- 1.3.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้ในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร
3. การประชุมเชิงปฏิบัติการใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้
 - 3.1 การนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร
 - 3.2 ผู้มีส่วนได้เสีย ร่วมวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT)
 - 3.3 ผู้มีส่วนได้เสีย นำเสนอ และการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และข้อสรุปจากที่ประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันและปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติ
 - 4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
 - 4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร สามารถสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 76.8 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 67.6 มีอายุระหว่าง มีอายุน้อยกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 65.2 และส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.8 มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ซึ่งเคยเดินทางท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่มากกว่า 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.0 เป็นการเดินทางแบบไป-กลับ คิดเป็นร้อยละ 94.8 โดยใช้งบประมาณระหว่างการท่องเที่ยวต่ำกว่า 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.0 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจากจังหวัดกำแพงเพชรและนครสวรรค์ คิดเป็นร้อยละ 36.0 และ 51.6 ตามลำดับ ส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่จากญาติ/เพื่อน/บุคคลอื่นๆแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 79.6 และกิจกรรมที่ได้รับความนิยมระหว่างการท่องเที่ยว คือ เล่นน้ำบริเวณแก่ง พักผ่อนริมน้ำ และปิกนิก/รับประทานอาหารคิดเป็นร้อยละ 70.4, 52.8 และ 36.4 ตามลำดับ (นักท่องเที่ยวตอบได้มากกว่าหนึ่งตัวเลือก) โดยที่หลังจากเสร็จสิ้นการท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่นักท่องเที่ยวมีความต้องการไปทางต่อไปแหล่งท่องเที่ยวอื่น ได้แก่ 1. อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ 2. อุทยานแห่งชาติคลองลาน และ 3. วัดป่าธรรมธารา เขาน้ำอุ่น คิดเป็นร้อยละ 52.4, 38.4 และ 25.6 ตามลำดับ (นักท่องเที่ยวตอบได้มากกว่าหนึ่งตัวเลือก)

สภาพปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่มีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว ได้แก่ 1. แก่งน้ำ มีน้ำไหลตลอดปี ปริมาณน้ำในแก่งจะขึ้นอยู่กับฤดูกาล ซึ่งเป็นจุดหลักที่นักท่องเที่ยวสามารถลงเล่นน้ำ 2. สวนผักไฮโดรโปนิคส์ มีตามฤดูกาล โดยมีจะมีผักหมุนเวียน สดชื่นและจัดจำหน่ายให้นักท่องเที่ยวสามารถซื้อกลับได้ และมีการจำหน่ายไปยังตลาดสดในพื้นที่ใกล้เคียง 3. เส้นทางศึกษาธรรมชาติจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวไปยังจุดล่องแพยาง มีความหลากหลายทางธรรมชาติ 4. กิจกรรมล่องแพในฤดูน้ำหลากช่วงประมาณ เดือนสิงหาคม - กันยายนทุกปี 5. ชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในบริเวณใกล้เคียงกับแก่งเกาะใหญ่

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การเดินทางไปยังแก่งเกาะใหญ่นั้น จากจังหวัดกำแพงเพชรสามารถเดินทางได้ 2 เส้นทาง ได้แก่ 1. เส้นทางที่ 1 จากจังหวัดกำแพงเพชร - ตำบลสกลบาตร - ตำบลปางมะค่า - แก่งเกาะใหญ่ ระยะทางประมาณ 123 กิโลเมตร 2. เส้นทางที่ 2 จากจังหวัดกำแพงเพชร - ตำบลคลองลานพัฒนา - อำเภอปางศิลาทอง - แก่งเกาะใหญ่ ระยะทางประมาณ 95 กิโลเมตร

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ 1. ห้องน้ำ แยก-ชาย หญิงจำนวน 2 จุด 2. พื้นที่นั่งพักผ่อนริมน้ำแก่ง 3. สระน้ำขนาดใหญ่ 1 สระ 4. ลานจอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน 5. ห้องพัก 2 จุด (ยังขาดอุปกรณ์ภายในห้องพัก) 6. บริการเช่ารถจักรยาน 7. อาคารห้องประชุมขนาดใหญ่

สภาพปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว 1. ขาดเอกลักษณ์และความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ 2. ไม่มีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดกำแพงเพชร 2. กิจกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมตามฤดูกาล เช่น ล่องแก่ง ประเพณีสงกรานต์ปางมะค่า ช่วงนอกเทศกาล จะไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 1. ไม่มีรถสาธารณะ และรถรับจ้างให้บริการถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยต้องใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเท่านั้นเพื่อเดินทางเข้าถึงแก่งเกาะใหญ่ 2. ป้ายสื่อความหมายและป้ายบอกระยะทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว 1. ร้านอาหารและเครื่องดื่มมีเพียงร้านเดียว 2. ไม่มีร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ระลึกของแหล่งท่องเที่ยว 3. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวยังขาดข้อมูลและกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว 4. กิจกรรมการท่องเที่ยวบางอย่างให้บริการเฉพาะช่วงเทศกาล เช่น สระน้ำขนาดใหญ่

นอกจากนี้ยังประสบปัญหาเรื่องการประชาสัมพันธ์เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ยังไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

2. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดกำแพงเพชร

จากการสัมภาษณ์ภาคีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ นักวิชาการ และประชาชน จึงได้สรุปผลการวิจัยเป็นตาราง ได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT MATRIX) แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่

จุดแข็ง Strength	จุดอ่อน Weakness
S1- มีความร่มรื่นเป็นธรรมชาติสูง S2- มีที่พักให้บริการในเขตที่ตั้งของแก่งเกาะใหญ่ พร้อมจัดเจ้าหน้าที่ดูแล S3- มีลานกิจกรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้ทำกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ได้ S4- มีโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้า ประปา ถนนหนทาง พร้อมให้บริการ S5- มีอาคารประชุมสัมมนารองรับกลุ่มประชุมสัมมนา S6- มีกิจกรรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยว เช่น ล่องแก่ง ปั่นจักรยาน ลงเล่นน้ำในแก่ง	W1- ไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว W 2- เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามฤดูกาล สามารถเที่ยวทั้งปีแต่ความนิยมจะลดลง หากอยู่นอกฤดูกาล W 3- ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มจำกัด W 4- แหล่งท่องเที่ยวไม่โดดเด่น W 5- กิจกรรมการท่องเที่ยวมีค่อนข้างจำกัด W 6- การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทำได้ยากเนื่องจากไม่มีรถรับจ้าง รถสาธารณะ ให้บริการ
โอกาส Opportunities	อุปสรรค Treat
O1- รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน และนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศโดยมาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา O2- รัฐบาลมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเรื่องการท่องเที่ยว O4- สื่อ สังคม ออนไลน์ ได้รับความนิยมมากขึ้น ทำให้สามารถมีช่องทางในการประชาสัมพันธ์มากขึ้น	T1- คนไทยนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวยังต่างประเทศมากขึ้น ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น ตัวเครื่องบินลดราคา T 2- นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT) นำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร สรุปได้ว่า 1. จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น 2. จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติในบริเวณใกล้เคียง 3. จัดทำเว็บไซต์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จังหวัดกำแพงเพชร 4. จัดทำแผ่นพับ/แค็ตตาล็อกเพื่อ เสนอรับกลุ่มประชุมสัมมนาและการท่องเที่ยวเพื่อรางวัล 5. จัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายบอกระยะทาง เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะจากทางหลวงแผ่นดิน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัด กำแพงเพชร มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1.1 เมื่อนำผลการวิจัยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

พบว่า แก่งเกาะใหญ่ ประสบปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่ง ปาณิตา แสไพศาล (2554) พบว่า “การจัดโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมเหมาะสมและเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานด้านการท่องเที่ยว จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ห้องสุขาและห้องอาบน้ำ ลานจอดรถ และศูนย์บริการข้อมูล การท่องเที่ยว”

1.2 เมื่อนำผลการวิจัยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

พบว่า การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ จากงานวิจัยของ กัลยา อิกันงา (2554) พบว่า “การจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว ทั้งที่ควรคำนึงถึงวิถี ชีวิต วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและ ให้บริการนักท่องเที่ยวปลูกฝังให้ชุมชน นักท่องเที่ยว รักและหวงแหนในสิ่งที่มีอยู่ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เน้นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว เพิ่มการ ประชาสัมพันธ์ทางสื่อทุกชนิด โดยเฉพาะสื่อทางอินเทอร์เน็ตที่เป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบัน”

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ ประสบปัญหาด้านการดึงดูดใจของ แหล่งท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้จึงควร กำหนดเป็นนโยบายในการจัดกิจกรรมหมุนเวียนให้มีกิจกรรมท่องเที่ยว ตลอดทั้งปี โดยให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย สร้างจุดขาย และเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อทำการส่งเสริม การท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร

2. จากผลการวิจัย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ ประสบปัญหาด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้วยเหตุนี้จึงควร กำหนดเป็นยุทธศาสตร์เชิงนโยบายของหน่วยงานในการทำป้ายบอกระยะทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว โดยทั้งนี้ต้องให้ครอบคลุมทุกเส้นทางการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่

3. จากผลการวิจัย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ ประสบปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้วยเหตุนี้จึงควร เร่งดำเนินการจัดเตรียมอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก ที่บริหารจัดการ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ รวบรวมข้อมูล ร้านอาหาร ที่พัก ในบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้พร้อมบริการนักท่องเที่ยวให้ตลอดทั้งปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ยังขาดการเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นในจังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดใกล้เคียง ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยเรื่องการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง เพื่อให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น และเป็นบูรณาการพันธกิจร่วมกับหน่วยงานอื่นอีกด้วย

2. จากผลการวิจัย พบว่า แหล่งท่องเที่ยวแก่งเกาะใหญ่ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่หลากหลาย ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยเรื่องการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรในตำบลปางมะค่า เพื่อนำเสนอเป็นตัวเลือกให้นักท่องเที่ยว เช่น สวนเกษตร, แปลงพืชสวนครัว, สวนส้มโอ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงวัฒนธรรม.2557.ประวัติของปางมะค่า.[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: http://www.m-culture.in.th/moc_new/2011/1/แก่งเกาะใหญ่.

กัลยา อิกันงา. 2554. **ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของ
อนุสรณ์สถานมิตรภาพ ไทย - ญี่ปุ่น อำเภอบึงสามพัน จังหวัดแม่ฮ่องสอน :**
มหาวิทยาลัยบูรพา

จักรกฤษณ์ สำราญใจ. (2544). **การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย.** [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:
http://www.jakkrit.lpru.ac.th/pdf/27_11_44/9.pdf

ปาณิตา แสไพศาล. 2554. **แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาทะเลน้อย ตำบลพนางตุง
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง :** มหาวิทยาลัยศิลปากร

สถานีตำรวจภูธร. (2557). **ประวัติของปางมะค่า.**[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://pangmaka.kamphaengphet.police.go.th/Artiture.htm>